

כי הם חיינו

השיעור מוקדש לעילוי נשמת הילד היקר עידן בן עידית יהודית.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

1. עין אי"ה ברכות ב' עמ' 392

שמ"ז

בצרכי התורה בעד כלל האומה הישראלית יש ערך כפול. ערך מיוחד שדומה לשימוש הכבוד אצל האדם, שאע"פ שאינו נהנה ממנו שום הנאה מעשית בצרכי גופו, מ"מ יש לכבודו של אדם ערך נכבד מאד, ולא יסולא כסף וזהב מכרו מצד סגולת הכבוד האנושי. וכן יש ערך בתורה שדומה אל יתר הצרכים המעשיים, והיינו שהאומה בכללה צריכה שימצאו בה ת"ח עוסקים בתורה, כדי שיחיו אותה ברוח ד' אשר עליהם, אע"פ שלא יסמכו עליהם בהוראת דת ודין. כי עצם ידיעת התורה המתרבה באומה, הוא חסנה ומעוזה הודה והדרה. וזה יתכן להיות בין אצל מדרגת התורה של החכמים הגדולים שעוסקים כבר בעניני תורה שהם יותר רחבים מחוג המעשה, שצריך להוקירם כמו שיוקיר איש את ערך כבודו, ובין בתלמידים שעוסקים בתורה, אע"פ שלא הגיעו, ואולי מהם שלא יגיעו להוראה, אבל עסק התורה הוא נעלה וקדוש מאד מצד עצמו. חיבה כזאת נראתה למשה מיתרו לכבוד עצמו, ע"כ ידענו מדין ק"ו שהמקרב ת"ח ברעיון של ערך הכבוד הכללי הנמשך מהתורה, חוץ לערך השימושי שלה, הוא ראוי לשכר רב. והצד השני כפשוטו, שצריך כל איש מישראל לדאוג בעד התורה, בתור צורך גדול מעשי מהצרכים המעשיים של האומה, שאם אין גדיים אין תישיים, ואם אין ת"ח ותלמידיהם עוסקים בתורה בשקידה מאין ימצאו גדולי תורה הראויים לדון ולהורות. ע"כ נגד ערך זה בהכרת צורך התורה, התעורר על קירוב המצרים שהי' לצורך עצמן, על אחת כמה וכמה בהוקרת התורה בתור צורך הגדול של כלל ישראל, שיש בה ערך נעלה ושכר טוב מצד התיקונים המעשיים הבאים ע"י שהמחזיק גורם לזה.

שמ"ח

. אבל נעלה מזה הוא שיש סגולה מיוחדת בת"ח, אשר אשרי העם שיש לו ת"ח גדולים קדושי ד' עוסקים בתורה לשמה, אפי' אם הם סגורים בתוך ד"א של הלכה, והם עסוקים בענינים שבתורה שלא יוכלו בהם להשפיע אפילו במאומה על הכלל, כגון הת"ח עסוקים במעשה בראשית ומעשה מרכבה, והכלל רחוק מלהיות יכול ליהנות מזה. מ"מ יש סגולה נפלאה, שדור שת"ח גדולים נמצאים בו הוא כולו מאושר. ההכרה של הקדושה הסגולית היא דומה לקדושת הארון שבו היו לוחות הברית, שהם נשאו עליהם את תכנית סגולת קדושת ישראל, והי' מקום אוהל מועד לכל מבקש ד' אע"פ שלא נתנו הלוחות להגות וללמוד מהם את הכתוב בהם, אבל סגולתם האלהית הועילה לקדושת העם לרוממותו ולאשרו, יותר מפעולות מעשיות ולימודיות אחרות. כן רב ערך החכמים העסוקים בכל המקצעות שבתורה לכלל ישראל מצד עצמם, והם הם קניני האומה וסגולותיה הנפלאות, שכל שיגדלו ויעצמו תוסיף עצמה ואורה.